

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΗΘΟΓΡΑΦΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Τι σημαίνει «ηθογραφική ζωγραφική»;

Ρωπογραφία (ρώπος = μικρό, ευτελές αντικείμενο + γράφω)

Scènes de genre

Ηθογραφία

Τοιχογραφία από την Αρχαία Αίγυπτο:
σκηνές από την καθημερινή ζωή
Τάφος του Νατ, Νέο Βασίλειο

Ευρωπαϊκές ρίζες της ηθογραφικής ζωγραφικής

- «Μικροί Ζωγράφοι» στις Κάτω Χώρες τον 17^ο αιώνα
- Αλλαγή θεματολογίας
- Ισχυροποίηση αστικής τάξης μέσω εμπορίου
- Αλλαγή κοινού υποδοχής των έργων τέχνης
- Αλλαγή υλικού και μορφής των έργων

Η κιθαρίστρια π. 1672; Γιάν Βερμέρ,
Κένγουντ, Αγγλία

Αντρας που γράφει επιστολή, 1664
Γκαμπριέλ Μέτσου, Εθνική Πινακ. Ιρλανδίας

Η ηθογραφική ζωγραφική στην Ελλάδα

- Δημιουργία και επικράτηση της αστικής τάξης.
- Επιστημονικές μελέτες σχετικά με τη Λαογραφία και την Ιστορία.
- Η γερμανική ηθογραφία που γνωρίζουν οι Έλληνες καλλιτέχνες στο Μόναχο. Δημιουργία της «Σχολής του Μονάχου»
- Επιστροφή του Ν. Λύτρα, καθιέρωση της ηθογραφίας

Γιορτή στα Μέγαρα, π.1872-1875
Ν. Λύτρα, Συλλογή Εθνικής Τράπεζας

Θεματολογία και εκφραστικά μέσα

- Θεματολογία:
σκηνές καθημερινές, επαναλαμβανόμενες και τυποποιημένες. Έργα που αποδίδουν τη χαρά της ζωής.
- Εκφραστικά μέσα :
νατουραλισμός για την απόδοση της οπτικής πραγματικότητας, αλλά το περιεχόμενο είναι ιδεαλιστικό.
- Στοχεύουν στην εξιδανίκευση και την ωραιοποίηση.

Θέματα που ΔΕΝ συμπεριλαμβάνονται στην ηθογραφία

- Θρησκευτικά, ιστορικά ή μυθολογικά θέματα
- Με συμβολικό ή αλληγορικό χαρακτήρα
- Τοπιογραφίες, θαλασσογραφίες, σκηνές με ζώα ή νεκρή φύση όπου η ανθρώπινη φιγούρα δεν είναι το κεντρικό θέμα
- Προσωπογραφίες
- Σατιρικές ή γελοιογραφικές σκηνές

Δις Μ. Σταμπουλοπούλου, 1902,
Γ. Ιακωβίδης, Πιν. Κουβουτσάκη

Λεπτομέρεια από το έργο *Ρόδια*,
Ν. Λύτρα

Η Τέχνη και τα πνεύματά της, 1876,
Νικόλαος Γύζης, Εθνική Πινακοθήκη

Αγροτικές και λαϊκές σκηνές

που διαδραματίζονται σε:

- εσωτερικούς χώρους αγροτικών κατοικιών
- εξωτερικούς υπαίθριους χώρους,
- εκκλησίες
- φανταστικούς ή ουδέτερους χώρους
- αγροτικές, ποιμενικές ασχολίες
- τα έθιμα των ανθρώπων στη χαρά και στο πένθος
- αντιπροσωπευτικούς τύπους ανθρώπων

Επιστροφή από το πανηγύρι, π. 1865-1872
Νικηφόρος Λύτρας, Εθνική Πινακοθήκη

Χωρική στο ποτάμι, π. 1880-1900,
Νικηφόρος Λύτρας, Εθνική Πινακοθήκη

Αναμονή, π. 1895 -1900,
Νικηφόρος Λύτρας, Εθνική Πινακοθήκη

Ναυτικός που καπνίζει,
π.1894-1895
Νικηφόρος Λύτρας,
Εθνική Πινακοθήκη

Καλόγερος, π. 1900-1904
Νικηφόρος Λύτρας, Εθνική Πινακοθήκη

Γαλατάς σε ώρα ανάπαυσης, 1895
Νικηφόρος Λύτρας, Εθνική Πινακοθήκη

Παιδικοί αρραβώνες, 1877
Ν. Γύζης, Εθνική Πινακοθήκη

Το τάμα, 1886
Νικόλαος Γύζης, Εθνική Πινακοθήκη

Αλητόπαιδο, Πολυχρόνης Λεμπέσης,
Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών Θεσσαλονίκης

Χωρική σε γαϊδουράκι, 1888
Πολυχρόνης Λεμπέσης, Εθνική Πινακοθήκη

Σκηνές από την αστική ζωή

Γυναικείες μορφές στο εσωτερικό
αστικών σπιτιών που διαβάζουν,
στολίζονται ή φορούν βραδινές
ενδυμασίες.

Μετά την ιππασία, Περικλής Πανταζής,
Πινακοθήκη Ε. Αβέρωφ

Το γράμμα, 1919
Γεώργιος Ιακωβίδης, Εθνική Πινακοθήκη

Γυναίκα που διαβάζει επιστολή,
Νικόλαος Ξυδιάς, Εθνική Πινακοθήκη

Κυρία στον καθρέφτη με βεντάλια, π.1880-1882
Περικλής Πανταζής, Εθνική Πινακοθήκη

Κοπέλα στο παράθυρο, 1877
Γεώργιος Άβλιχος, Εθνική Πινακοθήκη

Στην τσάρατσα, 1897
Ιάκωβος Ρίζος, Εθνική Πινακοθήκη

Σκηνές από την παιδική και οικογενειακή ζωή

Η οικογένεια είναι το
καταφύγιο του ανθρώπου.
Το παιδί συμβολίζει την
αθωότητα αυτού του κόσμου,
η μητέρα κατέχει μια θέση
ιερή και όλα τα μέλη της
οικογένειας συμμετέχουν και
συμπληρώνουν την
καθημερινή ευτυχία.

Μητρική στοργή, 1889

Γεώργιος Ιακωβίδης, Συλλογή Αλ. και Μ. Ζύμνη

Παιδί που καπνίζει, 1894,
Νικηφόρος Λύτρας, Εθνική Πινακοθήκη

Παιδί που στρίβει τσιγάρο, 1894
Νικηφόρος Λύτρας, Εθνική Πινακοθήκη

*Τα πρώτα γράμματα, Νικόλαος Γύζης,
Αθήνα, ιδιωτική Συλλογή*

*Η ψυχομάννα (καλομάννα) 1882-1883,
Νικόλαος Γύζης, Εθνική Πινακοθήκη*

*Η αγαπημένη της γιαγιάς, 1983
Γεώργιος Ιακωβίδης, Εθνική Πινακοθήκη*

Παιδική συνανλία, 1900
Γεώργιος Ιακωβίδης, Εθνική Πινακοθήκη

Το άναμμα του τσιμπουκιού, 1899
Συμεών Σαββίδης, Εθνική Πινακοθήκη

Σκηνές από την Ανατολή

Οδάλισκη με καθρέφτη, 1899
Συμεών Σαββίδης,
Εθνική Πινακοθήκη

Τουρκοπούλα με ναργιλέ, 1899
Συμεών Σαββίδης, Εθνική Πινακοθήκη

Προσευχή πριν τη θεία Μετάληψη στα Μέγαρα, 1890
Θεόδωρος Ράλλης

*Πρωινή προσευχή, 1886,
Θεόδωρος Ράλλης
ιδιωτική συλλογή*

Πριν τον Επιτάφιο,
Θεόδωρος Ράλλης, ιδιωτική συλλογή

Η αιχμάλωτη,
Θεόδωρος Ράλλης, ιδιωτική συλλογή

